

Obrazac Metodčkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Dejana Tavas
Zvanje	dipl. učiteljica s pojačanim predmetom HJ; univ. spec. educ.; učitelj savjetnik
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ V. Nazora- SE „V. Nazor“ Rovinj - Rovigno
Adresa elektroničke pošte	dejana.tavas@skole.hr
Naslov Metodčkih preporuka	Onomatopeja
Predmet (ili međupredmetna tema)	Hrvatski jezik
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	

Razred	5.
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikula a predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	<p>OŠ HJ B.5.2. Učenik razlikuje temeljna žanrovska obilježja književnoga teksta.</p> <p>*onomatopeja je po kurikulu sadržaj 4. razreda (OŠ HJ B.4.2. Učenik čita književni tekst i objašnjava obilježja književnoga teksta) ali 2019./2020. godine učenici trebaju učiti u 5. razredu)</p> <p>OŠ HJ A.5.5. Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o promjenjivim i nepromjenjivim riječima na oglednim i čestim primjerima.</p>
Tijek nastavnog sata	<p>Motivacija: igra pogađanja</p> <p>Glavni dio sata: obrada -onomatopeja</p> <p>Završni dio sata: usustavljanje</p>
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	<p>Motivacija (5 min): igra Pogodi tko sam</p> <p>Učitelj u kutiji ima sličice životinja. Jedan će učenik izvući papirić. On mora proizvesti zvuk, a ostali učenici pogađaju koja je životinja na slici. Učenik koji pogodi o kojoj se životinji radi, izvlači sljedeću sličicu i proizvodi zvuk.</p> <p>Glavni dio sata (30 min):</p> <p>a) Učitelj učenicima dijeli listić, a učenici trebaju pokraj svake sličice napisati riječ koja predstavlja zvuk sa slike.</p>

Napiši riječ za sljedeće zvukove:

Učenici čitaju riječi koje su napisali i uočavaju različitost izraza.

- b) Učitelj najavljuje pjesmu Grigora Viteza *Ptičja pjevanka* i interpretativno ju čita.

Jutros pala knjiga s krova,
Prosula se iz nje slova,
Došle ptice velike i male
I slova se nazobale.

I sad sriču svakog dana
Razna slova progutana.
Naglas viču, te ćurliču
I cvrkuću i ćuviču
I žvrgolje i živkaju
I ćučere i civkaju,
Pište, žvrlje i ciliču,
Kriješte, cvrče i ćivriču.

Kriče, grču i grliču
I pijuču i cijuču,
Žuborkaju, ćućorkaju,
Pirikaju, cirikaju,
Piskutaju, cvijukaju,
Cvrljugaju, švrljugaju,
Ćirlikaju, grljukaju,
Fićukaju i biglišu

I pjevaju i uzdišu...

Svaki dan ih sunce pita,
Iz knjige im zlatne čita,
Te od zore uče, sriču
Dva-tri slova da ćurliču.

Nakon kratke interpretacije pjesme (o čemu govori pjesma, što se dogodilo knjizi, čega su se ptice nazobale...), učitelj zadaje zadatak da učenici u paru označe sve riječi u pjesmi koje oponašaju zvukove iz prirode.

Učenici čitaju podcrtane riječi, a učitelj objašnjava (ponavlja) da se takvo stilsko izražajno sredstvo kojim se dočaravaju i oponašaju zvukovi iz prirode zove **onomatopeja**.

Učitelj pitanjima potiče učenike da zaključe kako su sve onomatopejske riječi u pjesmi glagoli. Ako su učenici već obradili nepromjenjive riječi, zaključuju da riječi koje su napisali u 1. listiću pripadaju usklicima.

- c) Učitelj najavljuje sljedeći zadatak: učenici u paru trebaju popuniti tablicu.

UZVIK	IMENICA	GLAGOL
fjuuuuuuu	fjuk	fjukati
	pljesak	
		gukati
ha ha ha		
		vriskati

Učitelj pitanjima potiče učenike da zaključe kako onomatopejske riječi mogu biti i druge vrste riječi osim glagola.

- d) Učenici na listiću trebaju povezati naziv ptice s glasanjem (aktivnost se može rješavati i u aplikaciji wordwall - <https://wordwall.net/hr/resource/525466>)

LASTAVICE

CVRKUĆU

GALEBOVI

KRIJEŠTE

VRAPCI

CIJUČU

KANARINCI

ŽIVKAJU

SLAVUJI

KRIČE

VRANE

BIGLIŠU

Završni dio sata (8 – 10 min): Učitelj učenicima dijeli listić sa zadatkom.

Sljedećim riječima dopuni rečenice: hučati, blejati, šuštati, lavež, rominjati, kreckati, sipiti.

Svaku riječ upotrijebi samo jednom.

Kiša sitno _____ i _____. Čuje se
_____ i _____ vjetra kroz granje.

U šumi _____ grane drveća. Iz daljine se čuje
_____ pasa i _____ ovaca.

Učenici čitaju svoje uratke i ponavljaju što je onomatopeja.

Zadavanje domaće zadaće (jedan od zadataka):

a) U svaku sličicu stripa upiši barem jednu onomatopejsku riječ.

	<p>(preuzeto 25. 7. 2019. s https://www.reddit.com/r/calvinandhobbes/comments/7gwell/i_think_this_is_the_only_ch_strip_without_any/)</p> <p>b) Stripovi obiluju onomatopejskim riječima. Prolistaj ili pronadi na internetu neki od dječjih časopisa ili stripova, pronadi onomatopejske riječi i zapiši ih u bilježnicu.</p>												
<p>Sadržaji koji se koriste u aktivnostima</p>	<p>lirska pjesma, onomatopeja, strip</p>												
<p>Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute</p>	<p>Vrednovanje za učenje (formativno): pitanja za provjeru razumijevanja; domaća zadaća</p> <p>Vrednovanje kao učenje (formativno): samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje u uvodnome i glavnome dijelu sata (lirska pjesma, wordwall), vršnjačko vrednovanje u završnome dijelu sata (stvaranje onomatopejskih riječi).</p> <p>Vrednovanje naučenoga (formativno i sumativno): analiza riješenih zadataka</p> <table border="1" data-bbox="389 1137 1334 1547"> <thead> <tr> <th><i>Tema</i></th> <th><i>Stilska izražajna sredstva (onomatopeja)</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>Ne prepoznaje i ne imenuje onomatopeju, ne može ju definirati.</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>Ne prepoznaje onomatopeju u tekstu, ali ju definira i imenuje. Prisjeća se primjera.</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>Razumije ulogu onomatopeje, definira i uočava primjere na tekstu.</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>Samostalno opimjeruje onomatopeju, definira ju, primjenjuje znanje i analizira primjere.</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>Primjenjuje onomatopeju u govorenju i pisanju, definira ju, uspoređuje ju s ostalim izražajnim sredstvima, zaključuje, stvara nove onomatopejske riječi.</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Tema</i>	<i>Stilska izražajna sredstva (onomatopeja)</i>	1	Ne prepoznaje i ne imenuje onomatopeju, ne može ju definirati.	2	Ne prepoznaje onomatopeju u tekstu, ali ju definira i imenuje. Prisjeća se primjera.	3	Razumije ulogu onomatopeje, definira i uočava primjere na tekstu.	4	Samostalno opimjeruje onomatopeju, definira ju, primjenjuje znanje i analizira primjere.	5	Primjenjuje onomatopeju u govorenju i pisanju, definira ju, uspoređuje ju s ostalim izražajnim sredstvima, zaključuje, stvara nove onomatopejske riječi.
<i>Tema</i>	<i>Stilska izražajna sredstva (onomatopeja)</i>												
1	Ne prepoznaje i ne imenuje onomatopeju, ne može ju definirati.												
2	Ne prepoznaje onomatopeju u tekstu, ali ju definira i imenuje. Prisjeća se primjera.												
3	Razumije ulogu onomatopeje, definira i uočava primjere na tekstu.												
4	Samostalno opimjeruje onomatopeju, definira ju, primjenjuje znanje i analizira primjere.												
5	Primjenjuje onomatopeju u govorenju i pisanju, definira ju, uspoređuje ju s ostalim izražajnim sredstvima, zaključuje, stvara nove onomatopejske riječi.												
<p>Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnost i i/ili istraživački zadaci;</p>	<p>Ponekad se u stripovima umjesto onomatopejskih uzvika koriste znakovi sa slikama predmeta koji predstavljaju određeni pojam (srce = ljubav, žarulja = ideja, grom = ljutnja, bijes). Nazivaju se PIKTOGRAMI.</p> <p>Istraži koji su najčešći piktogrami u stripovima za djecu te pripremi izlaganje na tu temu u trajanju od tri minute.</p>												

ovisno o predmetu i nastavnoj temi	
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	OŠ HJ B.5.4. Učenik se stvaralački izražava prema vlastitome interesu potaknut različitim iskustvima i doživljajima književnoga teksta. osr A.2.4. Razvija radne navike osr A.2.3. Razvija osobne potencijale goo A.2.1. Ponaša se u skladu s ljudskim pravima u svakodnevnom životu. ikt A.3.1. Učenik samostalno odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju. ikt A.3.2. Učenik se samostalno koristi raznim uređajima i programima.
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Uvodni dio sata, rad u paru (učenik razvija socijalne vještine: aktivno sudjeluje, sluša i poštuje ostale učenike i njihova mišljenja), korištenje računala (wordwall), strip.
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Glavni dio sata, završni dio sata, domaća zadaća. <input data-bbox="710 1258 997 1326" type="text"/> <input data-bbox="710 1402 997 1469" type="text"/> <input data-bbox="710 1550 997 1617" type="text"/>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodčkih preporuka.

<p>Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa</p>	<p>a) Napiši pjesmu Kiša u kojoj ćeš upotrijebiti sljedeće onomatopejske riječi: klik, klok, cik, cak, pljas, tras, tup. Možeš dodati i druge onomatopejske riječi. Za izradu zadatka imaš tjedan dana. Uvježbaj izražajno čitati svoju pjesmu!</p> <p>Kada završiš sa zadatkom, u tablici označi znakom ✓ s kojom se tvrdnjom slažeš te promijeni dijelove s kojima nisi u potpunosti zadovoljan.</p> <table border="1" data-bbox="391 555 1246 987"> <tr> <td colspan="2">Pjesma Kiša</td> </tr> <tr> <td>Moj je rad napisan u stihovima.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Tema moje pjesme je Kiša.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Upotrijebio sam sve zadane onomatopejske riječi.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Dodao sam nekoliko svojih onomatopejskih riječi.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Moja je pjesma slikovita, ritmična i osjećajna.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Uvježbao sam pjesmu izražajno čitati.</td> <td></td> </tr> </table> <p>b) Izradi strip bez riječi koji će obilovati onomatopejskim uzvicima. Strip možeš nacrtati u formi plakata, a za izradu možeš koristiti i digitalne alate poput ToonDoo, Pixton, Storryboardthat, Canva, Stripgenerator ili neke druge. Strip treba imati najmanje 6 kvadrata i zaokruženu priču, a temu odaberi sam. Za izradu stripa imaš mjesec dana vremena.</p> <p style="text-align: center;">Želim ti zabavan i uspješan rad!</p> <p>Kada završiš sa zadatkom, u tablici označi znakom ✓ s kojom se tvrdnjom slažeš te promijeni dijelove s kojima nisi u potpunosti zadovoljan.</p> <table border="1" data-bbox="391 1429 1246 1742"> <tr> <td colspan="2">Izrada stripa</td> </tr> <tr> <td>Izradio sam strip od najmanje 6 kvadrata.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Priča je bez riječi, ali razumljiva i potpuna.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Upotrijebio sam onomatopejske zvukove.</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Svaki je kvadrat dobro vidljiv i jasan.</td> <td></td> </tr> </table>	Pjesma Kiša		Moj je rad napisan u stihovima.		Tema moje pjesme je Kiša.		Upotrijebio sam sve zadane onomatopejske riječi.		Dodao sam nekoliko svojih onomatopejskih riječi.		Moja je pjesma slikovita, ritmična i osjećajna.		Uvježbao sam pjesmu izražajno čitati.		Izrada stripa		Izradio sam strip od najmanje 6 kvadrata.		Priča je bez riječi, ali razumljiva i potpuna.		Upotrijebio sam onomatopejske zvukove.		Svaki je kvadrat dobro vidljiv i jasan.	
Pjesma Kiša																									
Moj je rad napisan u stihovima.																									
Tema moje pjesme je Kiša.																									
Upotrijebio sam sve zadane onomatopejske riječi.																									
Dodao sam nekoliko svojih onomatopejskih riječi.																									
Moja je pjesma slikovita, ritmična i osjećajna.																									
Uvježbao sam pjesmu izražajno čitati.																									
Izrada stripa																									
Izradio sam strip od najmanje 6 kvadrata.																									
Priča je bez riječi, ali razumljiva i potpuna.																									
Upotrijebio sam onomatopejske zvukove.																									
Svaki je kvadrat dobro vidljiv i jasan.																									
<p>Projektne zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima)</p>																									

projekta, vremenski m okvirima)	
Poveznice na multimedijs ke i interaktivne sadržaje	https://wordwall.net/hr/resource/525466 https://www.reddit.com/r/calvinandhobbes/comments/7gwell/i_think_this_is_the_only_ch_strip_without_any/ http://stripgenerator.com/strip/create/ https://www.pixton.com http://www.toondoo.com/ https://www.canva.com/create/comic-strips/
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	Listeš, Srećko i Grubišić Belina. 2016. <i>Kompetencijski pristup nastavi Hrvatskoga jezika</i> . Školska knjiga. Zagreb.